

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 109/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **24 kwietnia 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Urszula Kocyłowska
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **24 kwietnia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **B. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawczynię

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **15 listopada 2012 r.** sygn. akt **III U 994/12**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 109/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie przepisów art. 57 i 58 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS odmówił B. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 19 czerwca 2012 r. ustaliła, że wnioskodawczyni jest

całkowicie niezdolna do pracy do 30 czerwca 2014 r., przy stwierdzeniu braku możliwości ustalenia daty powstania niezdolności do pracy. Na dzień zgłoszenia wniosku wnioskodawczyni nie udowodniła wymaganych 5 lat składkowych i bezskładkowych.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawczyni domagała się jej zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia, podnosząc że niezdolność do pracy powstała już w 1983 r., a więc przed ukończeniem 30 roku życia, wobec czego jej staż ubezpieczeniowy był wystarczający do ustalenia prawa do świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2012r., sygn. akt III U 994/12 Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu oddalił odwołanie.

Sąd ustalił przebieg okresów zatrudnienia i ubezpieczenia B. M., ur. (...) W orzeczeniu z dnia 22 maja 2012r. lekarz orzecznik ZUS ustalił, że wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy do 30.06.2014 r., nie można ustalić daty początkowej, a ponadto, że częściowa niezdolność do pracy nie istniała przed 13.09.1986 r. Powyższa opinia została podtrzymana przez komisję lekarską ZUS w orzeczeniu z dnia 19 czerwca 2012 r. Celem zweryfikowania oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni dokonanej w postępowaniu administracyjnym Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego psychiatry, który rozpoznał u badanej organiczne zaburzenia nastroju, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, picie szkodliwe i stwierdził, że wnioskodawczyni jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy do 30 września 2017 r., lecz niezdolność ta nie powstała przed 13 września 1986 r. Powyższa opinia została uznana przez Sąd za wiarygodną, a złożone do niej zarzuty przewodniczącego komisji lekarskich, Sąd ocenił jako bezzasadne.

Zdaniem Sądu I instancji wnioskodawczyni nie spełnia przesłanki z art. 57 ust. 1 pkt. 2 w zw. z art. 58 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę lub powstaniem niezdolności do pracy nie wykazała łącznie 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawczyni domagała się jego zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia, podnosząc że nie musi wykazywać pięcioletniego okresu składkowego w dziesięcioleciu poprzedzającym złożenie wniosku, ponieważ niezdolność do pracy powstała u niej przed ukończeniem 30 roku życia.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu jest trafny i nie narusza prawa.

Spór w sprawie dotyczył uprawnienia B. M. do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. 2009, nr 153, poz. 1227).

Na wstępie należy przypomnieć, iż prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy jest świadczeniem, którego przyznanie jest uzależnione od łącznego spełnienia trzech warunków, wymienionych w art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Są nimi: niezdolność do pracy, posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstanie niezdolności do pracy w okresach wymienionych w powołanym przepisie lub w ciągu osiemnastu miesięcy od ich ustania. Dodać również należy, że długość wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego jest uzależniona od wieku, w którym powstała niezdolność do pracy i wynosi: jeden rok, gdy niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat, dwa lata, jeżeli niezdolność do pracy powstała po ukończeniu 20 lat do 22 lat, trzy lata, o ile niezdolność do pracy powstanie powyżej 22 lat, a do ukończenia 25 lat, 4 lata, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 i do ukończenia 30 oraz 5 lat, gdy niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Ostatniego z wymienionych okresów dotyczy również zastrzeżenie, że musi on przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed powstaniem niezdolności do pracy.

Warunki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy muszą być spełnione łącznie w chwili wydania decyzji przez organ rentowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2009 r., I UK 193/08, Lex nr 725014).

Jak zatem wynika z poczynionych uwag, występując o prawo do renty z ubezpieczenia pracowniczego nie wystarczy być niezdolnym do pracy w dacie złożenia wniosku, ale również należy wykazać się stażem pracy, a niezdolność musi powstać w określonych okresach.

Wnioskodawczynie, występując o prawo do renty z ubezpieczenia pracowniczego wykazała okres zatrudnienia: od 1.09.1976 r. do 13.06.1979 r., od 1.09.1979 r. do 31.08.1980 r., od 7.04.1986 r. do 13.09.1986 r.

W przypadku wnioskodawczynie niekwestyjnie jest, iż w chwili obecnej jest ona osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu przepisu art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Fakt, iż schorzenia wnioskodawczynie powodują całkowitą niezdolność do pracy nie przekłada się jednakże na możliwość uzyskania przez B. M. renty na podstawie art. 57 ust. 1 albo na podstawie art. 58 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wnioskodawczynie bowiem nie wykazała posiadania pięcioletniego okresu w dziesięcioleciu poprzedzającym wystąpienie z wnioskiem o przyznanie prawa do renty, ani też nieprzerwanego okresami krótszymi niż 6 miesięcy, okresu składkowego i nieskładkowego trwającego od zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego, dokonanego przed ukończeniem 18 lat albo też w ciągu 6 miesięcy od ukończenia nauki w szkole, do dnia powstania niezdolności do pracy. Wnioskodawczynie nie kwestionuje stażu ubezpieczeniowego ustalonego przez organ rentowy, a jedynie domaga się ustalenia daty powstania niezdolności do pracy począwszy od 1983 r.

Kwestia ta jest o tyle istotna, że jak to już wyżej wskazano, wpływa ona na spełnienie przez wnioskodawczynię również dalszych warunków, dotyczących długości wymaganego stażu ubezpieczeniowego i okresu na jaki ma on przypadać. Zauważyć tutaj należy, iż ustalenie daty powstania niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych i musi być dokonane w oparciu o dokumentację leczenia dotyczącą indywidualnie ubezpieczonego domagającego się przyznania prawa do świadczenia rentowego.

Opinia biegłej psychiatry z dnia 5 września 2012 r. jest wyczerpująca, poprzedzona została analizą dokumentacji medycznej oraz badaniem bezpośrednim. Biegła dysponowała wiadomościami specjalistycznymi niezbędnymi do stwierdzenia okoliczności mających istotne znaczenie dla sprawy. Za uznaniem miarodajności omawianego dowodu przemawia także okoliczność, że ocena stanu zdrowia wnioskodawczynie jest zbieżna z jego oceną dokonaną w postępowaniu administracyjnym przez lekarza orzecznika ZUS, jak również komisję lekarską ZUS. Zatem opinia biegłej spełnia wszelkie kryteria uznania za w pełni wartościowy środek dowodowy i mogła stanowić podstawę do czynienia prawidłowych ustaleń faktycznych.

W tym miejscu warto podkreślić, że wynik opinii biegłego nie może w żadnej mierze być przedmiotem odmiennych ustaleń Sądu – wynikających jedynie z polemiki z wnioskami biegłego w dziedzinie wymagającej wiedzy specjalistycznej. W przeciwnym wypadku doszłoby do naruszenia art. 233 § 1 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z 7.07.2005 r. II UKN 277/04, publ. OSNP 2006/5-6/97). Analiza przeprowadzonego przez Sąd Okręgowy postępowania dowodowego wskazuje, iż Sąd poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, a następnie dokonał ich niewadliwej oceny prawnej.

Reasumując Sąd Apelacyjny uznał bezzasadność wniesionej apelacji. Wnioskodawczynie jest niewątpliwie osobą niezdolną do pracy i to w stopniu całkowitym. Jednak brak spełnienia przez nią pozostałych warunków uzyskania świadczenia rentowego uniemożliwia przyznanie wnioskodawczynie prawa do tego świadczenia. Przyznanie prawa do świadczenia rentowego musi bowiem nastąpić w oparciu o obiektywne przesłanki i to spełnione łącznie, w żadnym przypadku nie może być ono dokonane jedynie na podstawie subiektywnych odczuć osoby zainteresowanej określonym wynikiem sprawy.

Orzeczenie Sądu Apelacyjnego znajduje swoją podstawę prawną w treści

powołanych przepisów oraz art. 385 kpc.